

Mondelinge vraag – Antwoord

Opschrift

Vergadering van 13 februari 2023

Nummer: 2023_MV_00005

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stijn De Roo: Lokfiets

Raadslid(-leden):

Stijn De Roo - CD&V

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Onze stad kampt met hoge cijfers voor fietsdiefstallen.

Op de commissie AFB van juni 2022 antwoordde de korpschef op mijn vraag over het hoge aantal fietsdiefstallen dat het inzetten van de lokfiets momenteel on hold staat.

Hoewel bij de Politie Gent deze methodiek in het verleden resulteerde in veroordelingen, werd er door de Procureur-Generaal een standpunt ingenomen dat de gebruikelijke inzet zoals in Gent niet meer mogelijk maakt. De lokfiets kan enkel nog worden ingezet als Bijzondere Opsporingsmethode binnen een gerechtelijk dossier met toestemming van de BOM-magistraat.

In de commissie van september werd toegelicht dat deze methode de weken daaropvolgend verder zou worden uitgewerkt door politie en Parket om dit najaar een haalbaar juridisch werkkader te hebben.

Vraag:

Ik had van de burgemeester graag een antwoord gekregen op volgende vragen.

1. Wat is het huidige standpunt van de Procureur-Generaal betreffende de inzet van de lokfiets binnen het Gentse stadsgebied?
2. Hebben de politie en het Parket ondertussen al een haalbaar juridisch kader uitgewerkt? Zo ja, wat zijn de belangrijkste conclusies en wat betekent dit voor de inzet van de lokfiets in Gent? Zo nee, wat is de timing?

Antwoord

Net zoals jullie vind ik het onbegrijpelijk dat de politie van het parket geen lokfiets meer mag inzetten tegen fietsdiefstallen. Het is immers één van de weinige effectieve middelen die op het terrein het verschil maakt.

Met meer dan 8 fietsdiefstallen per dag in Gent, zou die meer dan welkom zijn. In het verleden werden er door middel van de lokfiets meerdere daders van fietsdiefstallen gevat en ook veroordeeld.

Zoals reeds meerdere malen aangehaald in deze commissie werd vorig jaar onze Gentse Politie teruggefloten door het Gentse Parket. Het parket legde de politiezones in het gehele land strengere regels op. De lokfiets mag enkel alleen nog binnen een gerechtelijk onderzoek met toestemming van een magistraat worden gebruikt.

Ook de korpschef deelde me mee dat op basis van het recente antwoord van de Minister van Justitie op een parlementaire vraag, in combinatie met het standpunt van het Gentse parket, de inzet van de lokfiets zoals dit voorheen kon door de Gentse politie niet meer mogelijk is. Zo kan onze Politiezone de lokfiets nog enkel inzetten binnen de BOM, met name de Bijzondere Opsporings Methode regelgeving.

BOM is van toepassing zodra er door de politie gebruik wordt gemaakt van technische hulpmiddelen. Een gps zoals in een lokfiets, is een dergelijk technisch hulpmiddel. Om een lokfiets door onze politie te laten inzetten, zal een machtiging tot observatie moeten worden gevraagd. Hiervoor is vereist dat de inzet van de lokfiets met Track en Trace beantwoordt aan de principes van subsidiariteit en de proportionaliteit, wat bij een gewone diefstal volgens het parket niet het geval is. De politie moet met andere woorden kunnen aantonen dat er sprake is van georganiseerde criminaliteit.

Concreet collega's betekent dit dat de politie de BOM zal aanvragen, als er op voorhand voldoende concrete elementen aantonen dat het om een georganiseerde bende gaat. In vele gevallen weet de politie dit niet op voorhand, maar recente successen hebben aangetoond dat er wel degelijke bendes actief zijn die gestolen fietsen op straat opkopen voor kleine prijzen om ze nadien te ontmantelen en naar o.a. het buitenland te exporteren. De politie kan wel een lokfiets, eigenlijk preventiefiets volgens het parket, zonder tracking, buiten zetten en kortstondig observeren of deze niet gestolen wordt. Natuurlijk collega's je ziet het voor u. De korpschef denkt echter dat deze werkwijze geen of weinig resultaat zal opleveren en bijzonder veel politiecapaciteit vraagt.

Politie kan reageren op fietsen van particulieren of van bedrijven die gestolen werden en voorzien zijn van een track en trace. Fietsen met een lokalisatie-apparaat gebruikt door derden en die gestolen worden, zijn niet BOM-plichtig. Als zo'n fiets gestolen wordt, kan de politie deze gps-gegevens retroactief gebruiken om de locatie van de gestolen fiets te achterhalen en zo eventueel bij een dief uit te komen, net zoals men dit bijv. doet bij een gestolen auto met een ingebouwd tracking-systeem.

Verder vernam ik van de korpschef dat het parket aangeeft dat, als een fiets met een track en trace van bv. een stadsmedewerker wordt gestolen, de politie kan optreden zoals bij andere burgers, maar wat niet kan is dat de stad of de NMBS bv. een preventiefiets met track en trace uitzet op een bepaalde plaats. Het inzetten door anderen zoals een private onderneming of de stad van een preventie- lokfiets strookt niet met de wet tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.

Zelfs collega's mocht dit wel toegelaten zijn dan mag de politie in geen geval zelf een overeenkomst sluiten met een dergelijke firma. Dit zou een schending kunnen uitmaken van artikel 28bis, §3, lid 2 van het wetboek van strafvordering. Het parket waakt voor de

wettigheid van de bewijsmiddelen en de loyaliteit waarmee ze worden verzameld. Dergelijke overeenkomst zou tot doel hebben om de verplichtingen van de BOM-wetgeving te omzeilen.

De korpschef geeft aan dat het af en toe vermoedelijk zal lukken om op voorhand voldoende elementen te hebben om een toelating voor een BOM-dossier te krijgen en dan zal de politie de lokfiets met track en trace inzetten.

Collega's ik onderstreep samen met de korpschef van de Gentse Politie pleit ik als burgemeester ervoor om het uitzetten van een lokfiets met slot en track en trace systeem op een hotspot niet te beschouwen als een bijzondere opsporingsmethode en te doen zoals men in Nederland doet. In Nederland wordt de lokfiets beschouwd als een "lichte" opsporingsmethode waarbij de algemene regelgeving in hun wet op het politieambt een voldoende basis vormen om dit te gebruiken voor zover het gebruik niet zeer risicovol is voor de integriteit en de beheersbaarheid van de opsporing.

Dus vanuit Gent zijn we constructief en doen we een voorstel om echt aan de slag te kunnen gaan.

Enkel door de lokfiets te kunnen inzetten als "lichte" opsporingsmethode gaan we dit altijd maar stijgend fenomeen, we stellen dat samen vast, met belangrijke gevolgen voor slachtoffers, onder controle kunnen krijgen.

Ik zal dan ook een schrijven richten aan de Minister van Justitie waarbij ik met een concreet voorstel een aanpassing van de regelgeving zal vragen.

Ik blijf ook met het Gentse Parket in gesprek. Collega's eind deze maand februari een overleg plaats vinden tussen het Gentse Parket, de politie, een aantal stadsdiensten en mijn kabinet om de problematiek van de fietsdiefstallen opnieuw te bespreken .

Tot slot blijf ik de burgers, ondernemingen en diensten oproepen hun fietsen te voorzien van één of meerdere goede sloten en indien mogelijk een track en trace systeem zodat er meer verdachten gevat worden en het fenomeen beter aangepakt kan worden.
